

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
МИКОЛАЇВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ АГРАРНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

ВІСНИК

АГРАРНОЇ НАУКИ ПРИЧОРНОМОР'Я

Науковий журнал

*Виходить 4 рази на рік
Видається з березня 1997 р.*

Випуск 2 (84) 2015

Том 2

Миколаїв
2015

Замовник і видавець: Миколаївський національний аграрний університет.
Свідоцтво про державну реєстрацію КВ № 19669-9469ПР від 11.01.2013.
Згідно з Постановою ВАК України від 14.04.2010 р. № 1-05/Звидання
включено до переліку фахових видань.

Головний редактор: В.С. Шибанін, д.т.н., проф., чл.-кор. НААНУ

Заступники головного редактора:

І.І. Червен, д.е.н, проф.; В.П. Клочан, к.е.н., доц.;
М.І. Гиль, д.с.-г.н., проф.; В.В. Гамаюнова, д.с.-г.н., проф.

Відповідальний секретар: Н.В. Потриваєва, д.е.н., доц.

Члени редакційної колегії:

Економічні науки: О.В. Шибаніна, д.е.н., проф.; Н.М. Сіренко, д.е.н., проф.;
О.І. Котикова, д.е.н., проф.; Джулія Олбрайт, PhD, проф. (США); І.В. Гончаренко,
д.е.н., проф.; О.М. Вишневська, д.е.н., проф.; А.В. Ключник, д.е.н., доц.;
О.Є. Новіков, д.е.н., доц.; О.В. Скрипнюк, д.ю.н., проф.; О.Д. Гудзинський,
д.е.н., проф.; О.Ю. Єрмаков, д.е.н., проф.; В.І. Топіха, д.е.н., проф.;
В.М. Яценко, д.е.н., проф.; М.П. Сахацький, д.е.н., проф.; В.С. Дога, д.е.н.,
проф. (Молдова).

Технічні науки: Б.І. Бутаков, д.т.н., проф.; К.В. Дубовенко, д.т.н., проф.;
В.Д. Будаков, д.т.н., проф.; С.І. Пастушенко, д.т.н., проф.; А.А. Ставинський,
д.т.н., проф.; В.П. Лялякіна, д.т.н., проф. (Росія).

Сільськогосподарські науки: В.С. Топіха, д.с.-г.н., проф.; Т.В. Підпала, д.с.-
г.н., проф.; Л.С. Патрєва, д.с.-г.н., проф.; В.П. Рибалко, д.с.-г.н., проф., академік
НААН України; І.Ю. Горбатенко, д.б.н., проф.; І.М. Рожков, д.б.н., проф.;
В.А. Захаров, д.с.-г.н., проф. (Росія); І.П. Шейко, д.с.-г.н., проф., академік НАН
Республіки Білорусь (Білорусь); А.С. Добишев, д.т.н., професор (Республіка
Білорусь); С.Г. Чорний, д.с.-г.н., проф.; М.О. Самойленко, д.с.-г.н., проф.; Л.К.
Антипова, д.с.-г.н., доц.; В.І. Січкарь, д.б.н., проф.; А.О. Лимар, д.с.-г.н., проф.;
В.Я. Щербаков, д.с.-г.н., проф.; Майкл Бьоме, проф. (Німеччина).

Рекомендовано до друку вченою радою Миколаївського національного
аграрного університету. Протокол № 7 від 31.03.2015 р.

Посилання на видання обов'язкові.

Точка зору редколегії не завжди збігається з позицією авторів.

Адреса редакції, видавця та виготовлювача:
54020, Миколаїв, вул. Паризької комуни, 9,
Миколаївський національний аграрний університет,
тел. (0512) 58-05-95, visnyk.mnau.edu.ua, e-mail: visnyk@mnau.edu.ua

© Миколаївський національний
аграрний університет, 2015

ВІДГОДІВЕЛЬНІ, ЗАБІЙНІ І М'ЯСО-САЛЬНІ ЯКОСТІ СВИНЕЙ МИРГОРОДСЬКОЇ ПОРОДИ ТА ЇЇ ПОМІСЕЙ

Т. В. Щербань, аспірант

П. А. Ващенко, кандидат сільськогосподарських наук

Інститут свинарства і агропромислового виробництва НААН України

Досліджено групи відгодівельних, забійних та м'ясо-сальних ознак продуктивності різних генотипових поєднань. Встановлено ефективність поєднання свиней миргородської породи з генотипами м'ясного напрямку продуктивності та можливість залучення даної породи до схем промислового схрещування.

Ключові слова: витрата кормів, відгодівля, довжина півтуші, забійний вихід, площа «м'язового вічка», свині, середньодобові прирости, шпик.

Постановка проблеми. Достовірними формами підвищення продуктивності в товарному свинарстві є промислове схрещування і гібридизація. Кнури-плідники як вирішальний фактор генетичного впливу на результати схрещування повинні забезпечувати не тільки ефект гетерозису за низкою ознак, але і належну якість одержуваної свинини. Встановлено, що успадкування відгодівельних та м'ясних якостей при схрещуванні носить переважно проміжний характер, і тому успішне отримання високої продуктивності у нащадків значною мірою забезпечується високим рівнем відгодівельних та м'ясних якостей тварин батьківських форм. Відгодівельні якості служать основним показником продуктивності і залежать від годівлі, утримання та генетичних особливостей свиней [14].

За оптимальних умов годівлі, утримання та підбору порід, типів і ліній, що добре поєднуються, помісі відрізняються підвищеною життєздатністю, більш інтенсивним ростом і розвитком, кращим засвоєнням корму, високою відтворювальною здатністю та вищою резистентністю до різних захворювань. Ефект від схрещування в середньому становить за приростом маси 10...15%, за оплатою корму – 8...10% [5, 8].

Установлено, що високоякісну м'ясну свинину можна одержати із туш молодняка інтенсивно відгодованого до 90...100 кг живої маси (при середньодобових приростах 600–800 г, витраті корму на 1 кг приросту не більше 4 корм. од.). При цьому забезпечується вихід 55...58% м'яса без кісток і не більше 28...32% жиру при середній товщині шпику 2,8...3 см. Саме така свинина найбільше відповідає вимогам м'ясопереробної

промисловості та споживача. Одержати свиней із високою м'ясністю туш можна насамперед шляхом систематичної селекції за цією ознакою. Знання методів оцінки м'ясо-сальних якостей свиней має важливе значення при проведенні селекції на м'ясність [7].

У 60...70-х рр. минулого століття рядом науковців активно проводилося вивчення простого промислового схрещування різних порід свиней. Проведено низку експериментальних робіт по дослідженню ефективності поєднання розповсюдженої на той час миргородської породи з високопродуктивними генотипами – великою білою породою, ландрас, п'єтрен та ін. Публікації останніх десятиліть лише частково розкривають вищезазначену проблематику, і, водночас, досить різняться за даними різних авторів, тому виникає необхідність подальшого розгляду питання використання в сучасних ринкових умовах локальної на даний момент, миргородської породи у схемах схрещування і гібридизації, зокрема відгодівельних та м'ясо-сальних ознак продуктивності.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. На шляху реалізації біологічного ліміту продуктивності свиней у низці країн досягнуто певних результатів. Наприклад, у США під час випробування кнурів порід ландрас, дюрк, йоркшир і гемпшир (основних порід країни) ще на початку 80-х років минулого сторіччя було досягнуто: середньодобових приростів 997...1064 г, товщини шпику на спині 17,2...19,0 мм, віку досягнення живої маси 104 кг (стандарт країни) 145...154 доби і площі «м'язового вічка» 32,9...37,4 см² [12].

Відгодівельні та м'ясні якості свиней різних генотипів залежать від типу конституції свиней. Найвищі показники середньодобового приросту спостерігаються у помісних тварин, але більшу живу масу мають поросята м'ясного напрямку продуктивності. Високі показники енергії росту і низькі затрати корму відмічено у поросят змішаного генотипу [1, 2].

Методом однофакторного дисперсійного аналізу з'ясовано, що рівень впливу генотипового фактора у великій білій породі становить: на вік досягнення живої маси 100 кг – 35,1% ($P>0,99$), на довжину туші – 86,1% ($P>0,999$) і на товщину шпику – 57,9% ($P>0,999$); у миргородській породі – на довжину туші (46,2%, $P>0,99$) і товщину шпику (59,4%, $P>0,999$) [6].

Особливості приросту товщини шпику вказують, що на різних етапах відгодівлі депонування жирової тканини у свиней окремих генотипів відбувається по-різному. Встановлено, що свині миргородської породи, порівняно з породою ландрас і великою білою, з причини більш раннього жировідкладення мають більшу товщину шпику.

Що стосується відносних приростів товщини шпику, слід зазначити, що у тварин м'ясних порід цей процес більш інтенсивно починає

проходити за живої маси 70...80 кг, а у миргородської та великої білої порід – дещо раніше. Підвищення приростів товщини шпику від 50 до 100 кг більш рівномірно відбувається у тварин великої білої породи та її помісей з миргородською [4].

Виявлено, що поєднання кнурів породи ландрас як батьківської форми з плановими породами сприяє підвищенню м'ясності та зниженню сальності туш, водночас зі зменшенням вмісту в м'ясі внутрішньом'язового жиру [3].

Щодо площі «м'язового вічка», зауважимо, то найбільш інтенсивне зростання даного показника м'ясності відбувається до чотирьох-п'ятимісячного віку. Кореляційний зв'язок між площею «м'язового вічка» і вмістом м'яса у туші залежно від породності складає 0,80...0,93 [9, 10, 11, 13].

Мета досліджень. Метою роботи було встановити ефективність поєднання свиней миргородської породи з м'ясними генотипами та можливість залучення даної породи до промислового схрещування. Для досягнення мети вирішено такі завдання:

- досліджено відгодівельні якості піддослідних тварин;
- досліджено забійні та м'ясо-сальні якості (забійна маса парної туші; забійний вихід; товщина шпику на холці, на рівні 6...7 грудних хребців, на рівні 1...2 поперекових хребців та на крижах; площа «м'язового вічка»; площа шпику над «м'язовим вічком»; довжина охолодженої півтуші; довжина беконної частини; абсолютна маса передньої, середньої та задньої третини охолодженої півтуші; морфологічний склад туші) помісного молодняка.

Матеріали і методи досліджень. Науково-виробничі дослідження проведено в умовах ДП «ДГ ім. Декабристів» Миргородського району Полтавської області на свинях таких генотипів: миргородська порода – I (контрольна) група; 1/2 миргородська порода + 1/2 велика біла англійської селекції (II група); 1/2 миргородська порода + 1/2 п'єстрен (III група); 3/4 миргородська порода + 1/4 п'єстрен (IV група) та 3/4 миргородська порода + 1/4 ландрас (V група).

Умови годівлі та утримання тварин були аналогічними, відповідно до прийнятої в господарстві технології.

Відгодівельні якості піддослідного молодняка оцінювали за середньодобовим приростом за період відгодівлі, віком досягнення живої маси 100 кг та затратами корму на 1 кг приросту.

Для оцінки забійних та м'ясо-сальних якостей проведено контрольний забій трьох кастратів із кожної групи при досягненні тваринами фактичної маси від 95 до 105 кг із подальшим перерахунком показників на масу 100 кг. Об'єктом обліку слугували такі показники: забійна маса парної туші; забійний вихід; товщина шпику на холці, на

рівні 6...7 грудних хребців, на рівні 1...2 поперекових хребців та на крижах (за даними вимірів у трьох точках); площа «м'язового вічка»; площа шпику над «м'язовим вічком»; довжина охолодженої півтуші; довжина беконної частини; абсолютна маса передньої, середньої та задньої третини охолодженої півтуші; морфологічний склад туші.

Для оцінки м'ясної продуктивності вираховано індекс м'ясності як відношення площі «м'язового вічка» до площі шпику над «м'язовим вічком».

Отримані результати статистично оброблені за стандартними біометричними методиками з використанням програми Microsoft Excel 2007.

Виклад основного матеріалу дослідження. Отримані експериментальні результати за відгодівельними якістьями молодняка підтверджують позитивний вплив застосованих схем поєднань на дані показники продуктивності (табл. 1).

Таблиця 1

Характеристика відгодівельних якостей піддослідного молодняка

Група	Вік досягнення живої маси 100 кг, дн.	Середньодобовий приріст, г	Витрати корму на 1 кг приросту, корм. од.
I	247,42±6,78	489±0,016	5,36±0,13
II	230,90±7,39	552±0,021*	4,93±0,14*
III	244,45±8,20	498±0,021	5,34±0,15
IV	235,96±6,16	503±0,014	5,22±0,11
V	213,49±5,43***	554±0,018*	4,89±0,13*

Примітка: * – P>0,95; ** – P>0,99; *** – P>0,999.

За відгодівельними якістьями встановлено перевагу помісного молодняка, проте м'ясні генотипи по-різному впливають на значення окремих показників продуктивності. Одержані значення рівня продуктивності свідчать, що використання породи п'єтрен при схрещуванні з миргородською породою свиней несуттєво впливає на відгодівельні характеристики одержаного приплоду. Значно кращі показники отримано у групах помісного молодняка 1/2 миргородська порода + 1/2 велика біла англійської селекції та 3/4 миргородська порода + 1/1 ландрас. У даних генотипів середньодобові прирости були вищими порівняно з контролем на 12,88% (P>0,95) та 13,29% (P>0,95) при нижчій витраті кормів на 1 кг приросту – 4,93 (P>0,95) і 4,89 (P>0,95) корм. од. відповідно. Мінімальним значенням віку досягнення живої маси 100 кг вирізнялися тварини V групи – 213,49 дн. (P>0,999), що на 13,71% менше, ніж у аналогів контрольної групи.

Виявлено, при P>0,999, високі негативні кореляційні відношення

середньодобового приросту до показників віку досягнення живої маси 100 кг ($r = -0,87 \dots -0,96$) і витрат кормів на 1 кг приросту ($r = -0,97 \dots -0,98$) та позитивні зв'язки скороспілості з витратами кормів ($r = 0,92 \dots 0,97$).

Результати прижиттєвого вимірювання товщини хребтового шпику у відгодівельного молодняка свідчать про значне зниження осалюваності у помісних тварин, що узгоджується з метою, поставленою у даній роботі. Значне зниження жировідкладення відбувається у тілі помісного молодняка при поєднанні миргородської породи з генотипами п'єтрен, 1/2 миргородська порода + 1/2 п'єтрен та 1/2 миргородська порода + 1/2 ландрас. Тварини V групи вирізнялися мінімальним середнім показником товщини хребтового шпику – 24,36 мм ($P > 0,999$), що на 16,8% менше за контроль. Топографія відкладення підшкірного жиру у піддослідних свиней II групи свідчить про зниження товщини шпику на рівні 6...7 грудних хребців на 2,8 мм ($P > 0,999$), на рівні 1...2 поперекових хребців – на 0,52 мм, на крижах – на 2,46 мм ($P > 0,999$), або 7,77; 2,06 та 9,24% відповідно, порівняно з чистопородними аналогами. Встановлено вірогідні кореляційні зв'язки ($P > 0,999$) між товщиною шпику на рівні 6...7 грудних і на рівні 1...2 поперекових хребців ($r = 0,60 \dots 0,84$); між товщиною шпику на рівні 6...7 грудних і на крижах ($r = 0,58 \dots 0,84$); між товщиною шпику на рівні 1...2 поперекових хребців і на крижах ($r = 0,65 \dots 0,79$).

Проведення контрольного забою молодняка та обвалування правої півтуші дозволили визначити характер впливу поєднання на забійні та м'ясо-сальні показники продуктивності (табл. 2).

Встановлено, що найвищою забійною масою та забійним виходом характеризувалися тварини II групи (75,69 кг і 75,74%), проте вірогідну перевагу над контролем виявлено лише за IV групою (74,46 кг і 74,32%, при $P > 0,95$).

Вихід окремих частин півтуші залежить від конституційних особливостей певних генотипів. Найбільш розвинену передню частину туші мали тварини II (13,56 кг) і V групи (13,10 кг) – відповідно 35,91 та 35,67% від маси півтуші. Помісі IV групи характеризувалися значно нижчою масою передньої третини півтуші порівняно з контролем (10,75 кг проти 12,60 кг), однак переважали піддослідних аналогів за виходом середньої частини (36,35% від маси півтуші). Молодняк миргородської породи також вирізнявся масивною середньою частиною (13,17 кг) на протигагу тваринам V групи з показником 11,45 кг, проте помісі 3/4 миргородська порода + 1/4 ландрас мали найвищий масовий показник за окостом – 12,22 кг. За виходом задньої третини півтуші встановлено перевагу кастратів III групи – 33,83%, що на 3,15% більше за контроль.

Забійні та м'ясо-сальні якості піддослідного молодняка

Показник	Група				
	I	II	III	IV	V
Передзабійна жива маса, кг	100,33 ±2,19	98,33 ±2,40	98,00 ±3,00	103,33 ±1,67	97,67 ±1,20
Забійна маса, кг	73,41 ±0,24	75,69 ±1,12	74,67 ±0,95	74,46 ±0,08*	73,96 ±0,36
Забійний вихід, %	73,41 ±0,31	75,74 ±0,99	74,71 ±0,81	74,32 ±0,03*	74,05 ±0,39
Довжина півтуші, см	92,600 ±1,553	96,333 ±2,167	92,400 ±2,088	93,667 ±2,186	96,800 ±0,643
Довжина беконної частини, см	72,933 ±0,926	76,000 ±1,747	74,733 ±1,267	74,333 ±2,963	76,800 ±0,462*
Площа «м'язового вічка», см ²	33,60 ±3,63	36,33 ±4,76	41,07 ±1,71	38,40 ±8,65	37,20 ±2,18
Площа шпику над «м'язовим вічком», см ²	47,82 ±8,42	37,92 ±2,88	29,23 ±8,12	35,33 ±8,24	31,14 ±2,40
Індекс м'ясності	0,732 ±0,117	0,972 ±0,144	1,781 ±0,679	1,104 ±0,151	1,212 ±0,124*

Примітка: * – $P > 0,95$; ** – $P > 0,99$; *** – $P > 0,999$.

Кастрати V і II групи мали перевагу за довжиною півтуші над контролем на 4,34 і 3,88 % відповідно, при цьому молодняк V групи вирізнявся максимальним показником довжини беконної частини (76,8 см) з вірогідністю отриманого результату 0,95.

Значення одного з головних критеріїв оцінки м'ясності туш, площі «м'язового вічка», значно варіювало між дослідними групами. З'ясовано, що у тушах тварин генотипу 1/2 миргородська порода + 1/2 п'єтрен даний показник знаходився на рівні 41,07 см², що на 7,47 см² вище, ніж у ровесників із контрольної групи, а індекс м'ясності становив 1,781. Також туші з індексом м'ясності більшим за одиницю отримано від кастратів IV і V груп, відповідно 1,104 та 1,212 ($P > 0,95$), що свідчить про можливість збереження виходу м'яса з туш помісного молодняка із залученням у схеми схрещування миргородської породи свиней, незважаючи на зниження долі кровності порід п'єтрен та ландрас до 0,25. У I групі площа шпику над «м'язовим вічком» значно переважала площу «м'язового вічка» – різниця склала 14,22 см² або 42,32%.

Значення коефіцієнта кореляції між результатами прижиттєвого та післязабійного визначення товщини шпику знаходилися на рівні 0,59... 0,97.

Встановлено покращання з технологічної та ринкової точки зору

забійних характеристик помісних тварин порівняно з чистопородними ровесниками за одним з найбільш важливих критеріїв оцінки м'ясо-сальних якостей – морфологічним складом туші (табл. 3).

Таблиця 3

Морфологічний склад туші

Показник		Група				
		I	II	III	IV	V
М'ясо	кг	36,74±2,24	41,03±1,32	45,09±2,09	41,35±1,68	41,41±0,47
	%	50,03	54,21	60,34	55,54	56,01
Сало	кг	30,02±2,66	28,23±0,74	23,50±0,92	26,62±2,02	25,74±0,49
	%	40,92	37,30	31,51	35,75	34,79
Кістки	кг	6,64±0,66	6,43±0,64	6,08±0,35	6,49±0,30	6,81±0,36
	%	9,05	8,49	8,15	8,71	9,20

Необхідно відзначити, що підсвинки III, IV та V груп мали досить високий показник виходу м'яса при зниженні вмісту сала на 5,17...9,41%. Максимальне значення виходу кісткової тканини із туш виявлено у молодняка V групи – 9,2%, що на 0,15% більше, ніж у контролю.

Висновки. Помісний молодняк виявився кращим за відгодівельними якостями, оптимальні значення отримано у тварин поєднання 3/4 миргородська порода + 1/4 ландрас, що порівняно з контролем вирізнялися нижчими витратами корму (4,89 корм. од., при $P>0,95$) та скоростиглістю (213,49 дн., при $P>0,999$) при вищих на 13,29% ($P>0,95$) середньодобових приростах. За показниками забійної маси і забійного виходу встановлено перевагу над ровесниками у підсвинків генотипу 1/2 миргородська порода + 1/2 велика біла англійської селекції – на 2,28 кг та 2,33%, відповідно. Одержані результати відображають варіабельність вмісту м'яса та сальності туш піддослідного молодняка. Більш м'ясні туші мали підсвинки 1/2 миргородська порода + 1/2 п'єтрен, 3/4 миргородська порода + 1/4 п'єтрен та 3/4 миргородська порода + 1/4 ландрас при зменшенні вмісту сала на 5,17...9,41% проти аналогів миргородської породи.

Список використаних джерел:

1. Акімова А. Продуктивність свиней різних типів конституції // Свиноводство. — 1987. — № 8. — С. 2—3.
2. Баранова Г. С. М'ясо-сальна продуктивність і фізико-хімічні властивості м'яса свиней різних генотипів / Г. С. Баранова // Вісник Полтавської державної аграрної академії. — 2014. — № 2. — С. 169—172.
3. Бірта Г. А. Факторы, обуславливающие мясо-сальные качества свиней / Г. А. Бірта // Вісник аграрної науки Причорномор'я. — 2008. — Вип. 3. — С. 175—180.
4. Бірта Г. О. Прижиттєве визначення товщини шпикую як метод вивчення м'ясо-сальних якостей свиней / Г. О. Бірта // Вісник Полтавської державної аграрної

академії. — 2009. — № 2. — С. 52—53.

5. Бірта Г. О. М'ясо-сальна продуктивність помісних свиней / Г. О. Бірта, Ю. Г. Бургу // Вісник Полтавської державної аграрної академії. — 2012. — № 3. — С. 91—95.

6. Відгодівельні та м'ясні якості свиней різних селекційних стад в умовах станції контрольної відгодівлі Інституту свинарства і АПВ НААН України / [В. М. Волощук, В. М. Гиря, В. І. Халак, В. І. Малик] // Бюлетень Інституту сільського господарства степової зони НААН України. — 2013. — № 4. — С. 146—152.

7. Диденко Л. А. Особенности формирования мясо-сальной продуктивности у свиней разных генотипов / Л. А. Диденко, В. Е. Мазур // Актуальные вопросы обеспечения АПК : тезисы докл. XX конф. молодых ученых. — 1996. — С. 12.

8. Дойлидов В. Б. Межпородное скрещивание – эффективный метод повышения продуктивности свиней / В. Б. Дойлидов, Н. А. Лобан // Современные проблемы развития свиноводства : материалы VII конф. — Жодино, 2000. — С. 28.

9. Лихач В. Я. Формування м'ясних якостей у чистопородного та помісного молодняка свиней / В. Я. Лихач // Вісник аграрної науки Причорномор'я. — 2007. — Вип. 1. — С. 177—182.

10. Медведев В. А. Формирование мясности свиней и методы ее совершенствования : автореф. дис. на соискание науч. степени докт. с.-х. наук. — Харьков, 1972.

11. Почерняев Ф. К. Селекция и продуктивность свиней / Ф. К. Почерняев. — М. : Колос, 1979. — 224 с.

12. Селекція сільськогосподарських тварин / [Мельник Ю. Ф., Коваленко В. П., Угнівенко А. М. та ін.] ; за заг. ред. Ю. Ф. Мельника, В. П. Коваленка та А. М. Угнівенка. — К. : Інтас, 2008. — 445 с.

13. Топиха В. С. Дюроки украинской селекции / В. С. Топиха // Свиноводство. — 1993. — № 2—3.

14. Федоренкова Л. А. Селекционно-генетические основы выведения белорусской мясной породы свиней / Л. А. Федоренкова, Р. И. Шейко. — Минск : Хата, 2001. — 219 с.

Т. В. Щербань, П. А. Ващенко. Откормочные, убойные и мясо-сальные качества свиней миргородской породы и ее помесей.

Исследованы группы откормочных, убойных и мясо-сальных признаков продуктивности различных генотипических сочетаний. Установлена эффективность сочетания свиней миргородской породы с генотипами мясного направления производительности и возможность привлечения данной породы к схемам промышленного скрещивания.

Ключевые слова: расход кормов, откорм, длина полутуши, убойный выход, площадь «мышечного глазка», свиньи, среднесуточные приросты, шпик.

T. Shcherban, P. Vashchenko. Fattening, slaughtering and meat-lard qualities of Mirgorodska pigs breed and its crosses.

The groups of fattening, slaughtering, and meat-lard signs of various genotypic combinations' products have been investigated. The effectiveness of crossing Mirgorodska breed of pigs with the genotypes of meat direction and the possibility of using the first breed for the schemes of industrial crossing have been defined.

Key words: feed consumption, fattening, pigtush length, carcass yield, the area of «muscle cell» pig, average daily gain, bacon.

ЗМІСТ

В. С. Шебанін, О. Є. Новіков, В. С. Топіха, В. Я. Лухач. НАВЧАЛЬНО-НАУКОВО-ВИРОБНИЧИЙ СВИНОКОМПЛЕКС МИКОЛАЇВСЬКОГО НАЦІОНАЛЬНОГО АГРАРНОГО УНІВЕРСИТЕТУ В СИСТЕМІ ІННОВАЦІЙНОГО РОЗВИТКУ АПК.....	3
В. П. Рибалко. НЕ ТІЛЬКИ ЗБІЛЬШУВАТИ ВИРОБНИЦТВО СВИНИНИ, АЛЕ Й НЕ ПОГІРШУВАТИ ЇЇ ЯКОСТІ.....	10
С. А. Гнатюк. РЕЗУЛЬТАТИ І ПЕРСПЕКТИВИ РОБОТИ ГОСПОДАРСТВ КОРПОРАЦІЇ «ТВАРИНПРОМ».....	15
О. В. Піскун, М. І. Бакун. СТАН ТА ПЕРСПЕКТИВИ РОЗВИТКУ ГАЛУЗІ ТВАРИННИЦТВА В МИКОЛАЇВСЬКІЙ ОБЛАСТІ НА 2015-2017 РОКИ.....	23
С. Л. Войтенко, В. О. Горобець. ОЦІНЮВАННЯ КНУРІВ ЗА ЯКІСТЮ ГІБРИДНОГО МОЛОДНЯКА.....	27
М. Д. Березовський, О. Л. Наружна. ХІМІЧНИЙ СКЛАД І ФІЗИКО-ХІМІЧНІ ВЛАСТИВОСТІ М'ЯСА ТА САЛА СВИНЕЙ, ОДЕРЖАНИХ ПРИ ПОЄДНАННІ СВИНОМАТОК ВЕЛИКОЇ БІЛОЇ ПОРОДИ З ТЕРМІНАЛЬНИМИ І ЧИСТОПОРІДНИМИ КНУРАМИ РІЗНИХ ГЕНОТИПІВ.....	33
Л. П. Гришина, О. Г. Фесенко. ЕФЕКТИВНІСТЬ ВИКОРИСТАННЯ СПЕЦІАЛІЗОВАНОГО ТИПУ СВИНЕЙ ЗА СХРЕЩУВАННЯ ТА ГІБРИДИЗАЦІЇ.....	40
В. С. Топіха, В. Я. Лухач, С. І. Луговий, О. І. Загайкан, П. О. Шебанін. ТЕХНОЛОГІЯ ВИРОБНИЦТВА СВИНИНИ В УМОВАХ ТОВ «ТАВРІЙСЬКІ СВИНІ».....	48
А. С. Петрушко, Д. Н. Ходосовский, И. И. Рудаковская, А. А. Хоченков, А. Н. Шацкая, В. А. Безмен, В. И. Беззубов, О. М. Слинько. ОТКОРМОЧНЫЕ И МЯСОСАЛЬНЫЕ КАЧЕСТВА СВИНЕЙ ПРИ РАЗЛИЧНЫХ УСЛОВИЯХ СОДЕРЖАНИЯ.....	55
Є. М. Агапова, Р. Л. Сусол. УЗАГАЛЬНЕННЯ СЕЛЕКЦІЙНО-ТЕХНОЛОГІЧНИХ ОСНОВ СТВОРЕННЯ ТА ПРАКТИЧНОГО ВИКОРИСТАННЯ ПЕРСПЕКТИВНОГО ГЕНОТИПУ СВИНЕЙ ОДЕСЬКОГО РЕГІОНУ.....	63
О. В. Ульяновченко, А. І. Трончук, М. В. Церенюк. ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ІНТЕНСИФІКАЦІЇ ВІДТВОРЕННЯ ПОГОЛІВ'Я В СВИНАРСТВІ.....	71
С. С. Іванов, Ф. А. Бородаєнко. ЕФЕКТИВНЕ ВИРОБНИЦТВО СВИНИНИ В УМОВАХ СВК «АГРОФІРМА «МИГ-СЕРВІС-АГРО».....	78
О. В. Акімов. ОЦІНКА ВІДГОДІВЕЛЬНИХ ЯКОСТЕЙ СВИНЕЙ З ПОЗИЦІЇ ОПТИМАЛЬНОЇ ВЗАЄМОДІЇ ЇХ ГЕНОТИПІВ ТА СПЕЦИФІКИ СЕРЕДОВИЩА.....	87
І. Б. Баньковська, В. М. Волощук. ВПЛИВ ФАКТОРІВ ГЕНОТИПУ ТА СПОСОБУ УТРИМАННЯ НА МОРФОЛОГІЧНИЙ СКЛАД ТУШ СВИНЕЙ.....	91

О. О. Стародубець. ВПЛИВ СЕЗОНУ РОКУ НА ВІДТВОРЮВАЛЬНІ ЯКОСТІ СВИНОМАТОК.....	100
В. А. Коротков, О. А. Васильєва, І. М. Желізняк. ВІДТВОРЮВАЛЬНІ ЯКОСТІ СВИНОМАТОК ПРИ СХРЕЩУВАННІ З ТЕРМІНАЛЬНИМИ КНУРАМИ.....	104
Т. Я. Іваненко. ЗЕРНОФУРАЖНЕ ВИРОБНИЦТВО – ВАЖЛИВИЙ ФАКТОР ЕФЕКТИВНОГО РОЗВИТКУ СВИНАРСТВА У ГОСПОДАРСТВАХ МИКОЛАЇВСЬКОЇ ОБЛАСТІ.....	107
Т. В. Щербань, П. А. Ващенко. ВІДГОДІВЕЛЬНІ, ЗАБІЙНІ І М'ЯСО-САЛЬНІ ЯКОСТІ СВИНЕЙ МИРГОРОДСЬКОЇ ПОРОДИ ТА ЇЇ ПОМІСЕЙ.....	112
В. А. Лісний, Т. М. Лісна. ПІДВИЩЕННЯ ЕФЕКТИВНОСТІ ГАЛУЗИ СВИНАРСТВА ШЛЯХОМ ВПРОВАДЖЕННЯ СУЧАСНИХ ТЕХНОЛОГІЙ.....	120
О. І. Юлевич. НЕЗАМІННІ АМІНОКИСЛОТИ В РАЦІОНАХ ГОДІВЛІ ВІДЛУЧЕНИХ ПОРОСЯТ.....	126
А. М. Шостя. ПРООКСИДАНТНО-АНТИОКСИДАНТНИЙ ГОМЕОСТАЗ У ПЛАЗМІ ТА СПЕРМІ КНУРЦІВ ЧЕРВОНОЇ БІЛОПОЯСОЇ ПОРОДИ.....	133
Б. С. Шаферівський. ПРОДУКТИВНІСТЬ КНУРІВ СПЕЦІАЛІЗОВАНИХ М'ЯСНИХ ПОРІД ЗАРУБІЖНОГО ПОХОДЖЕННЯ.....	140
М. А. Хватова. ШЛЯХИ ПОКРАЩАННЯ ГЕНЕТИЧНОГО ПОТЕНЦІАЛУ ПОРІД СВИНЕЙ.....	146
Г. І. Калиниченко, О. А. Коваль, О. І. Петрова. СУЧАСНА ТЕХНОЛОГІЯ ВИРОБНИЦТВА СВИНИНИ В УМОВАХ СТОВ ІМ. МІЧУРІНА БРАТСЬКОГО РАЙОНУ МИКОЛАЇВСЬКОЇ ОБЛАСТІ....	151
О. С. Пилипчук, В. І. Шеремета. РЕПРОДУКТИВНА ЗДАТНІСТЬ СВИНОМАТОК ПРИ ЗАСТОСУВАННІ НЕЙРОТРОПНО-МЕТАБОЛІЧНОГО ПРЕПАРАТУ	156
О. С. Похваленко, Н. С. Савосік. ОСОБЛИВОСТІ РОСТУ ТА РОЗВИТКУ ПІДСВИНКІВ РІЗНИХ ГЕНОТИПІВ.....	163
С. О. Костенко, О. В. Сидоренко, П. П. Джус. ПОЄДНУВАНІСТЬ БАТЬКІВСЬКИХ ПАР У СВИНАРСТВІ З УРАХУВАННЯМ ГЕНОТИПУ ТВАРИН ЗА ГЕНОМ РЕЦЕПТОРА ЕСТРОГЕНУ-1.....	170
Є. В. Баркарь, І. А. Галушко. АНАЛІЗ ВІКОВОЇ ДИНАМІКИ ВІДТВОРЮВАЛЬНИХ ЯКОСТЕЙ СВИНОМАТОК РІЗНИХ ПОРІД.....	175
В. В. Соляник, С. В. Соляник. ВИДОСООТВЕТСТВУЮЩИЕ ЭКОЛОГИЧЕСКИ СБАЛАНСИРОВАННЫЕ ТЕХНОЛОГИИ КАК АЛЬТЕРНАТИВА ИНТЕНСИВНОМУ ПУТИ РАЗВИТИЯ ПОДОТРАСЛЕЙ ЖИВОТНОВОДСТВА.....	181
О. М. Церенюк, О. В. Акімов, Ю. В. Череута. ПІДВИЩЕННЯ РІВНЯ ВІДТВОРЮВАЛЬНИХ ЯКОСТЕЙ СВИНОМАТОК.....	187

В. О. Мельник, О. О. Кравченко, А. О. Бондар, А. О. Краєвська. ДОСВІД ДІАГНОСТИКИ ПОРОСНОСТІ СВИНОМАТОК МЕТОДОМ УЛЬТРАЗВУКОВОГО ДОСЛІДЖЕННЯ.....	193
М. Г. Повод, О. О. Іжболдіна, А. М. Нестеров. СЕЗОННА ПРОДУКТИВНІСТЬ СВИНОМАТОК ФРАНЦУЗЬКОЇ ТА ДАТСЬКОЇ СЕЛЕКЦІЇ.....	200
Н. І. Тофан. ДИНАМІКА ПРИРОСТІВ ЖИВОЇ МАСИ СВИНЕЙ ТА КОНВЕРСІЯ КОРМУ ЗА ЗГОДОВУВАННЯ АМІНОКИСЛОТНОЇ КОРМОВОЇ ДОБАВКИ.....	205
Н. А. Піотрович. РЕПРОДУКТИВНІ ЯКОСТІ СВИНОМАТОК РІЗНИХ ГЕНОТИПІВ ЗАЛЕЖНО ВІД ТРИВАЛОСТІ ПОРОСНОСТІ.....	211
С. М. Галімов. АНАЛІЗ ВИКОРИСТАННЯ М'ЯСНИХ ГЕНОТИПІВ СВИНЕЙ ПРИ РІЗНИХ МЕТОДАХ РОЗВЕДЕННЯ В УМОВАХ СГПП «ТЕХМЕТ-ЮГ» МИКОЛАЇВСЬКОЇ ОБЛАСТІ.....	220
Т. А. Стрижак. ДО ПИТАННЯ ПО ВИКОРИСТАННЮ ТЕРМІНАЛЬНИХ КНУРІВ.....	224
П. О. Шебанін. ПЕРСПЕКТИВНІ ГЕНИ-МАРКЕРИ, ЯКІ ВПЛИВАЮТЬ НА М'ЯСНУ ПРОДУКТИВНІСТЬ СВИНЕЙ.....	228
І. М. Тимофієнко. ВІДТВОРЮВАЛЬНІ ЯКОСТІ СВИНОМАТОК ПРИ ВИКОРИСТАННІ ТКАНИННИХ ЕКСТРАКТІВ.....	234
Ю. Ф. Дехтяр. ВИКОРИСТАННЯ ХІМІЧНО КОНСЕРВОВАНИХ РИБНИХ ВІДХОДІВ У ГОДІВЛІ СВИНЕЙ.....	240
А. А. Рукавиця. РЕЗУЛЬТАТИВНІСТЬ ВИКОРИСТАННЯ СЕЛЕКЦІЙНИХ ІНДЕКСІВ У ЯКОСТІ КРИТЕРІЇВ ВІДБОРУ СВИНОМАТОК.....	247
Л. В. Онищенко. РОЗШИРЕННЯ ГЕНЕАЛОГІЧНОЇ СТРУКТУРИ ВІТЧИЗНЯНОЇ ПОПУЛЯЦІЇ СВИНЕЙ ЧЕРВОНОЇ БІЛОПОЯСОЇ ПОРОДИ....	255
Т. І. Карунна. ВЕЛИКА БІЛА ПОРОДА В ПЛЕМІННИХ ГОСПОДАРСТВАХ ПОЛТАВЩИНИ.....	260
М. М. Поручник. ВПЛИВ БІОЛОГІЧНО АКТИВНИХ ПРЕПАРАТІВ НА ВІДТВОРЮВАЛЬНУ ЗДАТНІСТЬ КНУРІВ-ПЛІДНИКІВ.....	266
О. В. Корх. ЕФЕКТИВНІСТЬ ПІДБОРУ БАТЬКІВСЬКИХ ПАР ЗА ВГОДОВАНІСТЮ ПРИ РОЗВЕДЕННІ НОРОК ГРУПИ СКАНБРАУН.....	272

ВИМОГИ ДО ОФОРМЛЕННЯ СТАТЕЙ

До друку приймаються статті, що відповідають вимогам ВАК і мають такі необхідні елементи: постановка проблеми у загальному вигляді та її зв'язок із важливими науковими чи практичними завданнями; аналіз останніх досліджень і публікацій, в яких започатковано розв'язання даної проблеми і на які опирається автор, виділення невирішених раніше частин загальної проблеми, яким присвячується дана стаття; формулювання цілей статті (постановка завдання); виклад основного матеріалу дослідження з повним обґрунтуванням наукових результатів; висновки з даного дослідження і перспективи подальших розвідок у даному напрямку.

подається примірник тексту статті, підписаний авторами, надрукований на папері форматом А4, а також електронний варіант на CD-ROM. обов'язково подається: рецензія доктора наук; квитанція про оплату, відомості про автора.

На диску повинен бути 1 файл з текстом статті, названий прізвищем автора (Стаття_Прізвище), файл з розширеною англійською анотацією та, при необхідності, файли з рисунками, графіками тощо.

Обсяг статті – до 10 повних сторінок. Розміри полів: ліве – 20 мм, праве – 20 мм, верхнє – 20 мм, нижнє – 20 мм, до 30 рядків на сторінці.

Статті необхідно готувати за допомогою текстового редактора Microsoft Word. Шрифт статті – Times New Roman Cyr, через інтервал 1,5, розмір – 14 pt.

Назва статті має бути короткою (до 10 слів), адекватно відбивати її зміст, відповідати суті досліджуваної наукової проблеми. При цьому слід уникати назв, що починаються зі слів: «Дослідження питання...», «Деякі питання...», «Проблеми...», «Шляхи...», в яких не відбито достатньою мірою суть проблеми.

Анотації (українською, російською та англійською) набирати курсивом 12 кеглем. Виклад матеріалу в анотації має бути стислим і точним (близько 50 слів). Слід застосовувати синтаксичні конструкції безособового речення, наприклад: «Досліджено...», «Розглянуто...», «Установлено...» (наприклад, «Досліджено генетичні мінливості... Отримано задовільні результати...»).

Крім того, з метою формування англійської веб-сторінки журналу відповідно до вимог МОНмолодьспорту України (Наказ № 1111 від 17.10.2012 р.) подані авторами статті повинні супроводжуватися розширеною англійською анотацією, поданою окремим документом. Анотація повинна містити 250-300 слів, об'єднаних у логічні речення (що еквівалентно одній сторінці А4 формату, 14 шрифту, 1,0 інтервалу).

Анотація статті англійською мовою (від 250 до 300 слів) та ключові слова англійською мовою (від 5 до 10 слів). Треба надати професійний переклад анотації статті англійською мовою (завірений печаткою бюро перекладів або відділу кадрів підпис викладача кафедри іноземних мов вашого ВНЗ). Бажано надати цю розширену анотацію українською (російською) мовою.

Анотація англійською мовою повинна бути структурованою (слідувати логіці опису результатів у статті), інформативною (не містити загальних слів); оригінальною (не може бути калькою російськомовної анотації); змістовною (відобразити основний зміст статті та результати досліджень).

Посилання в тексті подавати тільки у квадратних дужках, наприклад [1], [1, 6]. Посилання на конкретні сторінки наводити після номера джерела, потім через кому сторінку (маленьке с.), далі її номер (наприклад: [1, с. 5]). Якщо далі йде інше джерело, то ставити його номер через крапку з комою в тих самих дужках (наприклад: [1, с. 5; 4, с. 8]).

Усі цитати, мова оригіналу яких є іншою, подавати мовою Вісника й обов'язково супроводжувати їх посиланнями на джерело і конкретну сторінку.

Не робити посторінкових посилань, а подавати їх у дужках безпосередньо в тексті.

На всі рисунки й таблиці давати посилання в тексті. Усі рисунки мають супроводжуватися підрисунковими підписами, а таблиці повинні мати заголовки.

Рисунки виконувати у редакторі Microsoft Word за допомогою функції «Створити рисунок», а не виконувати рисунок поверх тексту. Написи на рисунках виконувати засобами Microsoft Word з тим, щоб редактор мав можливість зробити в них необхідні виправлення. У разі використання інших програм для створення рисунків надавати редакції на кожний рисунок окремий файл фотмату TIFF (незжатий – uncompressed) або формату JPG (найкращої якості – best quality).

Таблиці виконувати у редакторі Microsoft Word за допомогою функції «Додати таблицю». Кожна таблиця повинна займати не більше одного аркуша при розмірі шрифту TIMES тексту таблиці не менш ніж 12 кегль.

Формули у статтях по всьому тексту набирати у формульному редакторі MS Equation – 3.0, шрифт TIMES, 10 кегль.

Автори мають дотримуватися правильної галузевої термінології (див. держстандарти).

Терміни по всій роботі мають бути уніфікованими.

Між цифрами й назвами одиниць (грошових, метричних тощо) ставити нерозривний пробіл.

Скорочення грошових та метричних одиниць, а також скорочення млн, млрд, метричних (грн, т, ц, м, км тощо) писати без крапки.

Якщо в тесті є аббревіатура, то подавати її в дужках при першому згадуванні.

Література, що приводиться наприкінці публікації, повинна розташовуватися в порядку її першого згадування в тексті статті й бути оформлена відповідно до ДСТУ ГОСТ 7.1:2006. Номер у списку літератури має відповідати лише одному джерелу.

Список використаних джерел повинен містити не менше 10 посилань, з яких не менше 7 на зарубіжні видання. Самоциткування – не більше 30%.

Обов'язкова наявність списку літератури англійською мовою (не виключає списку літератури мовою статті). Літературу не обов'язково перекладати англійською мовою. Її можна транслітерувати. Офіційна транслітерація українського алфавіту латиницею регламентується постановою Кабінету Міністрів України від 27 січня 2010 р. № 55. Офіційний трансліт онлайн – <http://translit.kh.ua/?passport>. Транслітерація російського алфавіту латиницею онлайн – <http://www.translitor.net/>.

Редакційна колегія залишає за собою право на редакційні виправлення.

ЗРАЗОК ОФОРМЛЕННЯ СТАТТІ

УДК XXX.XX

НАЗВА СТАТТІ

Л. С. Прокопенко, кандидат біологічних наук, доцент
Л. П. Чернолата, кандидат сільськогосподарських наук
Інститут кормів УААН

**Текст анотації* українською мовою (50-60 слів)*

Ключові слова: 4-7 ключових слів або словосполучень.

** Текст статті **

Список використаних джерел:

1. Іваненко І. І. Назва роботи / І. І. Іваненко — К. : Вища школа, 1999. — 111 с.
2. Бобров М. І. Назва статті / М. І. Бобров // Назва журналу. — 1999. — № 6. — С. 23—25.

Л. С. Прокопенко, Л. П. Чернолата. Название статьи.

**Текст аннотации* російською мовою (50-60 слів)*

Ключевые слова: російською мовою.

L. Prokopenko, L. Chornolata. Name of the article.

**Text of annotation* англійською мовою (50-60 слів)*

Keywords: англійською мовою.

**Text of annotation* розширена анотація англійською мовою (250-300 слів)*

Наукове видання

Вісник аграрної науки Причорномор'я Випуск 2 (84), Т. 2. – 2015

Технічний редактор: *О. М. Кушнарьова*

Комп'ютерна верстка: *В. Я. Лихач,
Т. В. Гуднікова
П. О. Шебанін*

Підписано до друку 31.03.15. Формат 60×84 1/16.
Папір друк. Друк офсетний. Ум.друк.арк. 16,7.
Тираж 300 прим. Зам. № ____ . Ціна договірна.

Надруковано у видавничому відділі
Миколаївського національного аграрного університету
54020, м. Миколаїв, вул. Паризької комуни, 9

Свідоцтво суб'єкта видавничої справи ДК № 4490 від 20.02.2013 р.